

Esittelijän muistio

Valtioneuvoston periaatepäätös vanhojen metsien kriteereistä ja luonnontilaisen metsän määritelmästä Suomessa

Johdanto

Euroopan komissio antoi 20.5.2020 tiedonannon ”Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme (COM(2020) 380 final)”, joka on komission Euroopan vihreän kehityksen ohjelman (European Green Deal) aloite. EU:n biodiversiteettistrategiassa tavoitellaan kaikkien jäljellä olevien luonnontilaisten metsien (primary forests) ja vanhojen metsien (old-growth forests) tiukkaa suojelua EU:n jäsenvaltioissa. Komissio julkaisi 21.3.2023 ohjeistuksen: ”EU:n luonnontilaisten ja vanhojen metsien määrittelyä, kartoitusta, seurantaa ja tiukkaa suojelua koskevat komission suuntaviivat” (SWD(2023)62: Guidelines for Defining, Mapping, Monitoring and Strictly Protecting EU Primary and Old-Growth Forests), Euroopan komissio, Ympäristöasioiden pääosasto 2023). Nämä suuntaviivat ovat vapaaehtoiset.

Suuntaviivojen tavoitteena on tarjota hyödyllistä tietoa ja ohjeita, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat paremmin tunnistaa, kartoittaa ja suojella EU:n jäljellä olevia luonnontilaisia ja vanhoja metsiä. Suuntaviivat sisältävät luonnontilaisen metsän määritelmän, vanhan metsän määritelmän ja vanhojen metsien kriteerit. Luonnontilaisille metsille ei komission suuntaviivoissa esitetä tarkempia kriteerejä, koska ne nuoria sukessiovaiheita lukuun ottamatta sisältyvät vanhojen metsien määritelmiin. Suuntaviivat on laadittu siten, että vanhojen metsien tunnistamista koskevien kriteerien ja niiden raja-arvojen laadinnassa ja täytäntöönpanossa on joustavuutta paikallisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi. Komissio ehdotti ohjeistuksessaan, että jäsenvaltioissa laadittaisiin ohjeen mukaiset kriteerit vuoden 2023 loppuun mennessä. Kriteerien valmistelu on kuitenkin viivästynyt monissa jäsenvaltioissa, Suomi mukaan lukien, eikä kaikissa jäsenvaltioissa ole katsottu tarpeelliseksi laatia uusia täsmäntäviä kriteerejä.

Kuva 1. Komission suuntaviivojen määritelmät ja kriteerit.

Luonnontilaisen metsän määritelmä	Vanhan metsän määritelmä
<ul style="list-style-type: none"> •Määritelmä noudattaa FAO:n määritelmää •Ei tarkempia kriteereitä tai raja-arvoja •Vanhat sukessiovaiheet sisältyvät vanhoihin metsiin, mutta luonnontilaiset metsät voivat olla myös kehitysvaiheeltaan nuorempia	<ul style="list-style-type: none"> •Määritelmää tarkentavat kriteerit •3 pakollista, joista yksi täyttyy Suomessa käytännössä aina •4 täydentävää, joista kahden tulee täyttyä •Kriteerien raja-arvot asetetaan jäsenmaissa

Komission ohjeen mukaan vanhan metsän tunnistamisessa käytettävien kansallisten kriteerien ja muiden menetelmien tulisi perustua ohjeessa olevaan kriteeriluetteloon ja olla yhdenmukaisia yhteisen määritelmän kanssa. Lisäksi kansallisten kriteerien tulisi pohjautua tieteeseen, menetelmien olla avoimesti laadittuja ja julkisesti saatavilla sekä harmonisoitu kunkin luonnonmaantieteellisen alueen jäsenvaltioiden kesken.

Ympäristöministeriö rahoitti kansallisten kriteerien määrittelyn tieteelliseksi pohjaksi Suomen ympäristökeskuksen (Syke) ja Luonnonvarakeskuksen (Luke) yhdessä toteuttaman hankkeen ”Luonnontilaiset metsät ja vanhat metsät Suomessa: EU:n komission ohjeet ja kansallinen tarkastelu”.

Hankkeen loppuraportti julkaistiin 9.2.2024 (Syrjänen ym. 2024). Siinä on tarkasteltu etenkin pohjoismaisiin tieteellisiin tutkimuksiin perustuen luonnontilaisten metsien iästä sekä kuolleen puun määrää ja osuutta elävästä puustosta eri kasvupaikkatyypeillä ja metsäkasvillisuusvyöhykkeissä. Valtakunnan metsien inventointien (VMI) aineistoista on laskettu potentiaalisia pinta-aloja erilaisille vanhan metsän iän kynnyksarvoille hyödyntämällä samalla inventoinnin luonnontilaisuusluokan arvioinneista lahopuujatkumoa.

Valtioneuvosto valmisteli määrittelyn Suomessa käytettäville vanhan metsän kriteereille Syken ja Luken raportin pohjalta. Koska komission suuntaviivoissa ei asetettu tarkempia kriteerejä luonnontilaisille metsille, valmistelussa keskityttiin vanhan metsän kriteereihin. Valmistelussa otettiin huomioon komission ohjeistus, jonka mukaan kansallisten kriteerien tulee perustua tieteelliseen tietoon. Esitystä tehtäessä perehdyttiin edellä mainitun Syken ja Luken yhteishankkeen tulosten lisäksi myös muihin käytettävissä oleviin aineistoihin, kuten luonnonmetsätyöryhmän valtion metsien kartoitusten tuloksiin ja kriteereihin sekä METSO-ohjelman luonnontieteellisiin valintaperusteisiin siltä osin, kun ne sopivat Euroopan komission julkaisemaan ohjeistukseen.

Luonnos vanhojen metsien kriteereistä Suomessa oli lausunnoilla 11.6.2024–7.8.2024. Lausuntoja annettiin yhteensä 286 kappaletta. Lausuntoyhteenveto julkaistiin Hankeikkunassa 5.9.2024: <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM014:00/2024>. Vanhojen metsien kriteereitä tarkennettiin lausuntopalautteen perusteella lisäämällä avohakkuu intensiivisen metsänkäytön toimenpiteisiin.

Tässä periaatepäätöksessä valtioneuvosto määrittelee kriteerit valtion omistamien vanhojen metsien inventoinnin käyttöön sekä yksityismaiden vapaaehtoisen suojelun tueksi. Kriteerien määrittelyssä on sovellettu EU:n komission 21.3.2023 julkaisemaa ohjeistusta: “EU:n luonnontilaisten ja vanhojen metsien määrittelyä, kartoitusta, seuranta ja tiukkaa suojelua koskevat komission suuntaviivat” (SWD(2023)62: Guidelines for Defining, Mapping, Monitoring and Strictly Protecting EU Primary and Old-Growth Forests), Euroopan komissio, Ympäristöasioiden pääosasto 2023). Periaatepäätöksessä määriteltäviä vanhan metsän kriteerejä ja niiden raja-arvoja voidaan soveltaa Suomessa kaikkien maanomistajaryhmien metsissä. Ne eivät ole oikeudellisesti sitovia. Lisäksi valtioneuvosto päättää käyttää EU:n komission suuntaviivojen mukaisia luonnontilaisen metsän ja vanhan metsän määritelmiä. Myöskään nämä määritelmät eivät ole oikeudellisesti sitovia.

Tässä periaatepäätöksessä ei esitetä erillisiä kansallisia kriteerejä luonnontilaisille metsille. EU-komission ohjeistuksen luonnontilaisen metsän määritelmää hyödynnetään kuitenkin suoraan valtion metsien inventoinnissa.

Taustoitus vanhojen metsien kriteerien laatimiselle

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman ”Vahva ja välittävä Suomi” tavoitteena on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen Suomessa osana kestävästä talouspolitiikasta sekä vastata luontopolitiikallaan kansainvälisiin sitoumuksiin (Valtioneuvosto 2023). Ohjelman mukaan hallitus suojelee jäljellä olevat kansalliset kriteerit täyttävät valtion luonnontilaiset, vanhat metsät. Yksityismailla metsäkohteiden suojelua jatketaan vapaaehtoisuuteen perustuen.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnon ennallistamisesta (EU) 2024/1991 tuli voimaan 18.8.2024. Vanhojen metsien kriteerit täyttävät metsät kuuluvat pääosin sekä luontodirektiivin 92/43/ETY että ennallistamisasetuksen liitteen 1 luontotyyppiin boreaaliset luonnonmetsät, jonka tilan parantamiseen sekä ennallistamisasetus että luontodirektiivi velvoittavat. Kriteerit täyttävien vanhojen metsien suojelu on askel kohti ennallistamisasetuksen vaatimuksiin vastaamista.

Laadittuja vanhan metsän kriteereitä on myös suunniteltu käytettävän myöhemmin tulleiden EU-aloitteiden ja lainsäädännön yhteydessä, kuten uusiutuvan energian direktiivi. Päivitetty uusiutuvan energian direktiivi (EU) 2023/2413 (RED III-direktiivi) tuli voimaan 20.11.2023, jonka jälkeen jäsenvaltioiden on 18 kuukauden kuluessa toimeenpantava direktiivin velvoitteet. Metsäbiomassojen osalta direktiivin periaate on, että tietynlaisilta metsäalueilta korjattua energiabiomassaa ei pidetä kestäväenä.

RED III-direktiivissä on listattu tietyt alueet, joilta hankittu metsäbiomassa ei ole kestävää. Näitä ovat muun muassa luonnontilaiset metsät (eli ikimetsät), vanhat metsät (eli aarniometsät) ja muut erityisen monimuotoiset metsäalueet. Vanha metsä määritellään direktiivin perusteella kansallisesti kussakin maassa. Direktiivistä keväällä 2025 annettavan hallituksen esityksen perusteluissa tullaan viittaamaan nyt tehtävään periaatepäätökseen, joka tulee toimimaan direktiivin kansallisena vanhan metsän määritelmänä Suomessa. Työ- ja elinkeinoministeriön lokakuussa 2024 päättyneessä työryhmätyössä käytettiin hyväksi luonnosversioita tässä periaatepäätöksessä määritellyistä vanhan metsän kriteereistä. Oikeusvaikutukset Suomessa täsmentyvät direktiivin soveltamisen myötä.

Lisäksi käsitettä luonnontilainen metsä (ikimetsä, primary forest) käytetään muun muassa asetuksessa, joka koskee metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä aiheuttavien hyödykkeiden ja tuotteiden markkinoille saattamista ja vientiä, eli nk. metsäkatoasetuksessa¹. Euroopan unionin metsäkatoasetus tuli voimaan 29.6.2023 ja asetuksen soveltamisen oli määrä alkaa pääosin 30.12.2024. Soveltamisen siirtämisestä vuodelta on saavutettu sopu, eli se alkaa pääosin 30.12.2025. Käytännössä metsäkatoasetus merkitsee sitä, että ikimetsistä korjatusta puusta valmistettuja tuotteita ei saa saattaa markkinoille. Määritelmää sovelletaan markkinatoimijoiden toimesta eli puuta ostavat tahot välttävät puun ostamista mahdollisista luonnontilaisista metsistä. Luonnontilaisen metsän määritelmää on tarkoitus täsmentää metsäkatoasetuksen yhteydessä. Luonnontilaisen metsän määritelmän oikeusvaikutukset Suomessa täsmentyvät metsäkatoasetuksen soveltamisen myötä.

Määritelmät

Valtioneuvosto päättää tällä periaatepäätöksellä käyttää luonnontilaisen ja vanhan metsän määrittelyssä EU:n komission ohjeistuksen määritelmiä. Tässä periaatepäätöksessä tarkennetaan komission suuntaviivoissa määriteltyjä vanhan metsän kriteereitä. Kriteereitä ja niiden raja-arvoja voidaan soveltaa Suomessa kaikkien maanomistajaryhmien metsissä. Ne eivät ole oikeudellisesti sitovia. Luonnontilaisille metsille ei tässä periaatepäätöksessä määritellä tarkempia kansallisia kriteereitä, vaan niiden osalta hyödynnetään suoraan EU-komission ohjeistuksen määritelmää.

Luonnontilaisen metsän ja vanhan metsän tulee täyttää seuraavat EU:n komission suuntaviivojen määritelmät (SWD(2023)62: Guidelines for Defining, Mapping, Monitoring and Strictly Protecting EU Primary and Old-Growth Forests), Euroopan komissio, Ympäristöasioiden pääosasto, 2023):

Luonnontilaisen metsän (primary forests, ikimetsä) osalta käytetään YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) määritelmää. Luonnontilainen metsä on määritelmän mukaan ”*Luonnollisesti uusiutuva alkuperäisiä puulajeja sisältävä metsä, jossa ei näy selviä merkkejä ihmisen toiminnasta ja jonka ekologiset prosessit eivät ole merkittävästi häiriintyneet.*” FAO:n määritelmään liittyy tarkentavia selityksiä.

Laaja osa luonnontilaisista metsistä saattaa myös koostua vanhoista metsiköistä. Luonnontilaisissa metsissä voi kuitenkin olla myös nuorempia uudistumisvaiheessa olevia metsikköjä (esim. luonnonhäiriöiden jälkeen).

Vanhan metsän (old-growth forest, aarniometsä) määritelmä on seuraava: “*Alkuperäisistä puulajeista koostuva metsikkö tai metsäalue, jonka rakenteet ja dynamiikka ovat kehittyneet pääasiassa luonnollisten prosessien kautta, samantyyppisissä luonnontilaisissa tai koskemattomissa metsissä sukkession loppuvaiheisiin tavallisesti liittyviksi rakenteiksi ja dynamiikaksi. Siinä voi näkyä merkkejä aiemmasta ihmisen toiminnasta, mutta ne ovat vähitellen häviämässä tai sen verran vähäisiä, etteivät luonnolliset prosessit häiriinny merkittävästi.*” Vanhan metsän määritelmä sallii siis luonnontilaista metsää enemmän ihmisvaikutusta.

Vanhan metsän määritelmään liittyy tarkentavia selityksiä:

---

¹ [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus \(EU\) 2023/, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista sekä asetuksen \(EU\) N:o 995/2010 kumoamisesta](#)

- *Määritelmä kattaa paitsi luontaisesti uudistuneet metsiköt, myös alkuperäisiä puulajeja istuttamalla tai kylvämällä aikaansaadut metsiköt edellyttäen, että ne täyttävät muun määritelmän.*
- *Määritelmä kattaa metsiköt, joissa alkuperäiskansat harjoittavat perinteisiä metsänkäyttömuotoja ja jotka muutoin täyttävät määritelmän.*
- *Määritelmä kattaa metsät, joissa on näkyviä merkkejä abioottisista vahingoista (esim. myrskyjen, lumen, kuivuuden ja tulipalojen aiheuttamat vahingot) ja bioottisista vahingoista (esim. hyönteisten ja tautien aiheuttamat vahingot), mutta jotka muutoin täyttävät määritelmän.*
- *Määritelmän ulkopuolelle ei suljeta metsiä, joissa on vähäisiä näkyviä merkkejä aiemmasta ihmisen toiminnasta, mutta niihin eivät kuulu metsiköt, joissa harjoitetaan aktiivisesti metsätaloutta*

Vanhoissa metsissä esiintyy rakenteellisia piirteitä ja dynamiikkaa, kuten luontainen uudistuminen, metsikön sisäinen dynamiikka, järeä ja monipuolinen kuollut puusto, rakenteellinen kompleksisuus sekä vanhat puut tai ikääntymisvaiheen saavuttavat puut ja puihin liittyvät mikrohabitaatit.

Vanhat metsät voivat myös tilapäisesti menettää joitakin ominaispiirteistään, kun niihin kohdistuu luonnonhäiriöitä, kuten metsätuhoja tai muita metsikön uudistumiseen johtavia häiriöitä.

Tässä periaatepäätöksessä esitetyillä vanhan metsän kriteereillä tarkennetaan EU:n vanhan metsän määritelmää ja kriteerejä. Vanhan metsän pääkriteerit, täydentävät kriteerit ja rajaukset on määritelty komission suuntaviivoissa. Periaatepäätöksessä tarkennetaan kansalliset raja-arvot pääkriteereille ja täsmennetään niiden rajauksia. Kansallisten kriteerien avulla vanhan metsän määritelmän täyttävät kohteet voidaan tunnistaa ja rajata maastossa.

Kriteerien toimeenpano, rahoitus ja seuranta

Valtion mailla Metsähallitus Metsätalous Oy inventoi luonnontilaiset metsät ja vanhat metsät vuosina 2024-2026. Valtion maiden inventoinnissa otetaan siis hallitusohjelman mukaisesti huomioon vanhojen metsien lisäksi myös luonnontilaisen metsän määritelmän täyttävät kohteet. Inventoinnin etenemisestä raportoidaan säännöllisesti ja kriteerit täyttävät kohteet julkistetaan. Kriteerit todennäköisesti täyttävät kohteet ovat metsätaloustoiminnan ulkopuolella. Luonnonmetsä- ja Sápmi-työryhmän kartoituksissa valtion maalta löytyneet potentiaaliset kohteet käydään inventoinneissa läpi, ja kriteerit täyttävät kohteet suojellaan. Kohteita, jotka eivät täytä vanhan metsän kriteereitä, mutta täyttävät Metsähallituksen ympäristöoppaan luontokohteen kriteerit, kohdellaan luontokohteina. Saamelaisen kotiseutualueen kohteet käydään läpi Metsähallituksen ja Saamelaiskäräjien kesken.

Metsähallitus tekee suojeluratkaisut maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa. Kun potentiaaliset luonnontilaiset metsät ja vanhat metsät on saatu inventoitua, Metsähallituksen hallitus tekee maa- ja metsätalousministeriölle esityksen suojeltavista alueista. Metsähallituksen esityksen pohjalta maa- ja metsätalousministeriö valmistelee hallituksen esityksen sisällytettäväksi valtion talousarvioon alueiden siirtämisestä Metsähallituksen tuottovaateen alaisesta omaisuudesta luontopalveluiden käytössä olevaan muuhun omaan pääomaan.

Yksityismailla suojelu tapahtuu vapaaehtoisesti METSO-ohjelman keinoin, jolloin rajauksesta sovitaan yhdessä maanomistajan kanssa. METSO-ohjelman rahoitus on ollut noin 20 miljoonaa euroa vuodessa. Lisämäärärahoja voidaan esittää ja niistä päätetään julkisen talouden suunnitelman sekä valtion talousarvion valmistelun yhteydessä.

Vaikutusten arviointi

Kriteerien mukaisia vanhoja metsiä on Suomessa vähän suhteessa talousmetsien pinta-alaan, joten niiden suojelun taloudellisten vaikutusten voidaan arvioida olevan kokonaisuutena vähäisiä, mikäli lisäsuojeluun tulevat pinta-alat ovat valtakunnan metsien inventoinnin (VMI) arvioiden mukaisia. Vanhojen metsien lisäsuojelun vaikutukset riippuvat siitä:

- kuinka paljon kohteita löytyy valtion maiden inventoinnissa ja miten kohteet inventoinnin perusteella rajataan,
- ovatko valtion maiden kohteet jo nyt metsätalouskäytön ulkopuolella,
- miten kohteet jakautuvat maantieteellisesti,
- kuinka halukkaita yksityiset metsänomistajat ovat suojelemaan kriteerit täyttäviä kohteitaan sekä
- miten EU-lainsäädännön ja muiden aloitteiden vaikutukset realisoituvat.

Valtion mailla kriteerit täyttävät vanhat metsät ovat jo nykyisin pääosin metsätalouskäytön ulkopuolella, ja yksityismailla kriteerit täyttäviä metsiä on vähän. Valtion mailla kriteerit täyttäviä vanhoja metsiä on VMI:iin perustuvan Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan puuntuotannon metsämaalla noin 20 000 hehtaaria, pääosin Pohjois-Suomessa. VMI-arvio saattaa olla aliarvio, mikäli suojeltavien kohteiden rajaukset tehdään kriteerit täyttäviä kohteita laajempina yhtenäisinä kokonaisuuksina. VMI:ssä kuolleen puun määrää ei ole mitattu metsikkötasolla ja VMI:iin sisältyy otantaan perustuvana menetelmänä otosvaihtelua, mikä myös aiheuttaa epävarmuutta arvioihin.

Vaikutukset valtion maiden hakkuumääriin riippuvat paitsi suojeltavasta pinta-alasta, myös siitä, ovatko kohteet jo nykyään käytön ulkopuolella esimerkiksi Metsähallituksen ympäristöoppaan mukaisina luontokohteina tai kitumaina. VMI-arvion mukaisilla pinta-aloilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta valtion maiden hakkuumääriin, eikä Metsähallituksen tuloutukseen. Suoria kustannuksia kuitenkin tulee lohkomiskuluista, jotka koostuvat maanmittauslaitoksen maksuista. Valtion kitumaat ovat metsätalouskäytön ulkopuolella, mutta niillä saattaisi olla muunlaista käyttötarvetta esimerkiksi tontteina tai uusiutuvan energian alueina.

On arvioitu, että rajaukset voisivat jopa kaksin- tai kolminkertaistaa suojeltavan pinta-alan. Mikäli laajempien rajausten myötä siirtyisi metsätalouskäytön ulkopuolelle kohteita, jotka nyt ovat metsätalouskäytössä, Metsähallituksesta saadun tiedon mukaan voidaan arvioida, että jos kriteerit täyttäviä kohteita löytyisi esimerkiksi 100 000 hehtaaria ja keskimääräinen kuutiomäärä kohteilla olisi 200 m³/ha, niin liiketoiminnan taseesta siirtyisi 20 miljoonan kuutiometrin verran puuta julkisten hallintotehtävien taseeseen; ko. pinta-alan kuvitteellinen markkina-arvo olisi 700 miljoonaa euroa.

Yksityismailla (eli yksityishenkilöt, yksityiset toiminimet, perikunnat, yhteismetsät, osakeyhtiöt, kunnat, seurakunnat ja yhteisöt) kriteerit täyttäviä vanhoja metsiä on VMI-arvion mukaan noin 16 500 hehtaaria, josta puuntuotannon metsämaalla noin 12 000 hehtaaria. Yksityismailla kriteerit täyttäviä kohteita on koko Suomen alueella.

Yksityismaiden suojeleminen tapahtuu vapaaehtoisesti METSO-ohjelman keinoin, jolloin rajauksesta sovitaan yhdessä maanomistajan kanssa. Yksityismailla korvaukset suojelesta ovat noin 4 000 €/ha. Kustannusarviossa on huomioitu se, että kohteet sijaitsevat tyypillisesti keskimääräistä karummilla alueilla Pohjois-Suomessa ja rannikoilla, jolloin puuston määrä on pienempi kuin keskimääräisellä METSO-kohteella. Jos suojeleminen tarjotaan yhteensä 15 000 hehtaaria yksityismaita, niiden suojeleminen METSO-ohjelman korvauksin tulisi maksamaan valtiolle noin 60 miljoonaa euroa. Lisäksi kustannuksia tulee suojelemissä virkistyksistä noin 5–10 % suojelekorvauksen suuruudesta, eli enimmillään noin 6 miljoonaa euroa. Tämä kustannus tulee jakautumaan useille vuosille ja jopa vuosikymmenille, koska kaikki kohteet eivät tule METSOon tarjolle samanaikaisesti vaan vähitellen esim. sukupolven vaihdoksen myötä. METSO-ohjelman rahoitus on ollut viime vuosina noin 20 miljoonaa euroa vuodessa ja tulevina vuosina sen käytössä priorisoidaan vanhan metsän kriteerit täyttävien kohteiden suojeleminen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) toteuttivat METSO-ohjelmaa yhteensä 4 434 hehtaarin pinta-alalla vuonna 2023.

Vanhan metsän kriteereiden perusteella mahdollisen lisäsuojelun taloudellisia vaikutuksia metsäalan arvoketjuun tai suojeleminen hyötyjä ei ole tarkemmin arvioitu. Aiheeseen liittyvää tutkimusta on kuitenkin jonkin verran saatavilla.

Luonnonvarakeskus on arvioinut metsien tiukan lisäsuojelun vaikutuksia hakkuumahdollisuuksiin, metsäsektorin tuottamaan arvonlisäykseen ja työllisyyteen sekä näiden kerrannaisvaikutuksia muuhun yhteiskuntaan (Kniivilä ym. 2022). Tulosten mukaan taloudellisten vaikutusten merkittävyys riippuu

lisäsuojelun toteutustavasta. Tarkastelluista skenaarioista toinen on suuruusluokaltaan suurin piirtein samankaltainen kuin VMI:iin perustuva arvio kriteerit täyttävien vanhojen metsien pinta-alasta, mutta lisäsuojelun kohdentaminen ei täysin vastaa VMI:iin perustuvaa arviota.

Nyt päätettävien vapaaehtoisten kriteerien vaikutukset riippuvat myös siitä, miten parhaillaan valmistelussa tai kansallisessa täytäntöönpanovaiheessa olevat EU-aloitteet realisoituvat. Nämä vaikutukset voidaan kuitenkin arvioida vasta lähivuosina osana kyseisten EU-aloitteiden toimeenpanoa.

Lähteet

Convention on Biological Diversity (CBD). 2022. COP15: Final text of Kunming-Montreal global biodiversity framework. Viitattu 23.9.2024. <https://www.cbd.int/article/cop15-final-text-kunming-montreal-gbf-221222>

Euroopan komissio (2020): Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle - Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia: Luonto takaisin osaksi elämäämme. Viitattu 17.19.2024. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0380&from=EN>

Euroopan komissio, Ympäristöasioiden pääosasto (2023): EU:n luonnontilaisten ja vanhojen metsien määrittelyä, kartoitusta, seurantaa ja tiukkaa suojelua koskevat komission suuntaviivat, Euroopan unionin julkaisustoimisto. Viitattu 17.9.2024. <https://data.europa.eu/doi/10.2779/046553> (Englanninkielinen alkuperäisjulkaisu Commission Guidelines for Defining, Mapping, Monitoring and Strictly Protecting EU Primary and Old-Growth Forests. SWD(2023)62.)

Kniivilä, M., Hirvelä, H., Lintunen, J., Mutanen, A., Vatanen, E., Viitanen, J. ja Kurttila, M. (2022) Metsien tiukan lisäsuojelun hakkuumahdollisuus-, arvonlisäys- ja työllisyysvaikutusten arviointi: Skenaariotarkastelu EU:n biodiversiteettistrategiasta Suomessa. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 64/2022. <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/552036>

RED III Kestävyysskriteerityöryhmän raportti (2024). Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2024:43. Linkki: [RED III : Kestävyysskriteerityöryhmän loppuraportti - Valto](#)

Syrjänen, K., Korhonen, K.T., Punttila, P. ja Siitonen, J. (2024) Luonnontilaiset ja vanhat metsät Suomessa: Euroopan komission ohjeet ja kansallinen tarkastelu. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 2 / 2024. Viitattu 17.9.2024. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-5642-7>

Valtioneuvosto (2023). Vahva ja välittävä Suomi: Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023 Valtioneuvoston julkaisuja 2023:58. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8>